

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie ubezpieczenia przewoźnika kolejowego

Na podstawie art. 46 ust. 12 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1727, 1823, 1920, 1923 i 2138) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa termin powstania obowiązku ubezpieczenia przewoźnika kolejowego, zwanego dalej „ubezpieczeniem”, oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. Obowiązek ubezpieczenia powstaje nie później niż w dniu złożenia wniosku o udzielenie licencji.

§ 3. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia, w okresie ubezpieczenia nie dłuższym niż 12 miesięcy, w odniesieniu do jednego zdarzenia i wszystkich zdarzeń, których skutki są objęte umową ubezpieczenia, wynosi równowartość w złotych:

- 1) 250 000 euro w odniesieniu do przewoźnika kolejowego realizującego przewozy wyłącznie po infrastrukturze kolejowej, której jest zarządcą;
- 2) 2 500 000 euro w odniesieniu do pozostałych przewoźników.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia została zawarta.

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 maja 2017 r.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

W porozumieniu

MINISTER INFRASTRUKTURY

I BUDOWNICTWA

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uzasadnienie

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika ze zmian przepisów ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1727, z późn. zm.), które zostały wprowadzone przez ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1923). Z dniem 30 maja 2017 r. wejdą w życie niektóre z regulacji jakie wprowadza ww. ustawa nowelizująca, w tym delegacja ustawowa skierowana do Ministra Rozwoju i Finansów.

Na podstawie nowego brzmienia art. 46 ustawy o transporcie kolejowym, przedsiębiorca (przewoźnik kolejowy) wnoszący o udzielenie licencji jest zobowiązany dołączyć do wniosku zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności cywilnej. Wymagania dotyczące zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej uznaje się za spełnione, gdy przedsiębiorca ubiegający się o udzielenie licencji wykaże, że zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowę gwarancji ubezpieczeniowej. Zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności cywilnej ma uwzględniać wymagania określone przepisami art. 12 rozporządzenia nr 1371/2007/WE. Jednocześnie, na podstawie art. 46 ust. 12 ustawy o transporcie kolejowym, minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej, biorąc pod uwagę zakres działalności wykonywanej przez przewoźnika kolejowego.

Jak wynika z powyższych norm umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej stanowi jedną z form zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej. Drugą dopuszczoną formą zabezpieczenia finansowego jest umowa gwarancji ubezpieczeniowej. Zawarte w ustawie o transporcie kolejowym regulacje skłaniają do traktowania przedmiotowego zabezpieczenia jako obowiązku posiadania zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej, nie zaś jako ubezpieczenia obowiązkowego sensu stricto, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2060). Za powyższym przemawia także fakt, iż zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym, procedowany akt wykonawczy będzie określał jedynie termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną. Szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej będzie wynikał z przepisów ustawy i bezpośrednio zawieranych przez strony umów ubezpieczenia.

Mając na uwadze zawartą w ustawie delegację ustawową powstaje konieczność wydania nowego aktu wykonawczego na podstawie tej delegacji, który będzie określał termin powstania obowiązku ubezpieczenia przewoźnika kolejowego oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

W § 2 projektu określono termin powstania obowiązku ubezpieczenia. Wspomniany termin został wyznaczony w oparciu o normy jakie wynikają z przepisów ustawy o transporcie kolejowym. Z brzmienia art. 46 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy wynika, iż przedsiębiorca do wniosku o udzielenie licencji jest zobowiązany dołączyć m.in. dokumenty potwierdzające spełnienie wymagania dotyczącego zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej. Powyższe potwierdza art. 46 ust. 10 ustawy, zgodnie z którym, wymagania dotyczące zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej uznaje się za spełnione, gdy przedsiębiorca ubiegający się o udzielenie licencji wykáže, że zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowę gwarancji ubezpieczeniowej. Tak więc przedsiębiorca już na etapie złożenia wniosku o wydanie licencji będzie zobowiązany do przedstawienia dokumentu potwierdzającego posiadanie zabezpieczenia finansowego.

W związku z tym, przy formułowaniu terminu powstania obowiązku ubezpieczenia, uzasadnione jest odniesienie do dnia złożenia stosownego wniosku i wskazanie, iż obowiązek ubezpieczenia OC powstaje nie później niż w dniu złożenia wniosku o udzielenie licencji.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, iż zainteresowane strony muszą mieć na uwadze art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/171 z dnia 4 lutego 2015 r. w sprawie niektórych aspektów procedury wydawania licencji przedsiębiorstwom kolejowym (Dz. Urz. UE L 29 z 05.02.2015, str. 3.), zgodnie z którym, organ wydający licencje nie może żądać, aby ubezpieczenie stało się skuteczne, zanim przedsiębiorstwo kolejowe rozpocznie eksploatację swoich pociągów.

Regulacje dotyczące minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia zostały zawarte w § 3 projektu. Wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej została oparta o wstępną propozycję resortu infrastruktury i budownictwa w tym zakresie. Docelowa wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia zostanie określona podczas uzgodnień i konsultacji publicznych z podmiotami rynku ubezpieczeniowego i kolejowego oraz z organizacjami zrzeszającymi przewoźników kolejowych. Na podstawie zawartej w projekcie regulacji minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia, w okresie ubezpieczenia nie dłuższym niż 12 miesięcy, w odniesieniu do jednego zdarzenia i wszystkich zdarzeń, których skutki są objęte umową ubezpieczenia, będzie wynosiła równowartość w złotych:

- 1) 250 000 euro w odniesieniu do przewoźnika kolejowego realizującego przewozy wyłącznie po infrastrukturze kolejowej, której jest zarządcą;
- 2) 2 500 000 euro w odniesieniu do pozostałych przewoźników.

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 30 maja 2017 r. Wyznaczenie takiego terminu wejścia w życie wynika z regulacji zawartych w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2016 r. poz. 1923). Na podstawie art. 21 pkt 2 ustawy, po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tej ustawy, wchodzi w życie nowe regulacje dotyczące wymagań w zakresie udzielenia licencji dla przewoźnika, w tym zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności cywilnej oraz przepis zawierający delegację ustawową do wydania przedmiotowego

rozporządzenia. Wspomniana ustawa została ogłoszona w Dzienniku Ustaw w dniu 29 listopada 2016 r.

Ponadto wyznaczenie takiego terminu wejścia w życie projektu rozporządzenia umożliwi maksymalne wydłużenie przedziału czasowego pomiędzy ogłoszeniem rozporządzenia w Dzienniku Ustaw a jego faktycznym wejściem w życie. Należy wskazać, iż wejście w życie przedmiotowego projektu rozporządzenia wymaga od zakładów ubezpieczeń szeregu czynności, m.in. zmian w systemach informatycznych czy też opracowania taryf i nowych wzorów dokumentów. Z kolei zakłady ubezpieczeń mogą formalnie rozpocząć wspomniane czynności dopiero po ogłoszeniu rozporządzenia w Dzienniku Ustaw.

Z uwagi na powyższe oraz zakres regulacji zasadne jest odstąpienie od wynikającej z postanowień uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.